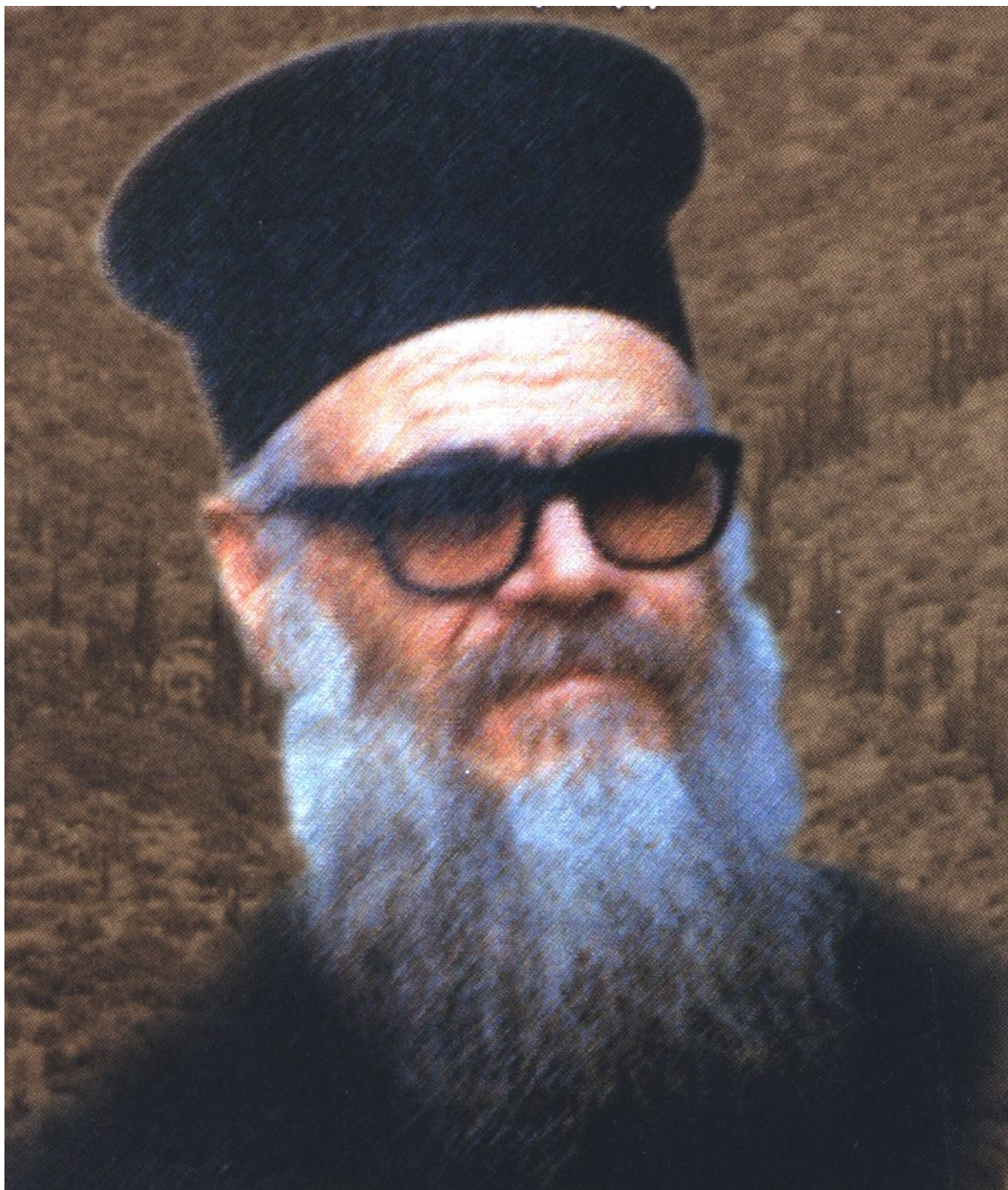

13 Ιουνίου 2012

Η Πνευματική σχέση του π. Ιωάννη Παν. Παπανικολάου (1911 - 1987), ιερέως και διδασκάλου στα Αρφαρά Μεσσηνίας με το Άγιον Όρος

[/ Άγιον Όρος](#) / [Άγιον Όρος](#) / [Μορφές](#)

Δεν θυμάμαι να είχαμε επισκεφθή με τον πατέρα κάποιο Μοναστήρι και να δεχθούμε κάτι φεύγοντας. Έχει μείνει έντονα χαραγμένο στη σκέψη μου το εξής γεγονός, στο τέλος Αυγούστου του 1975, μετά την προσκυνηματική μας επίσκεψη στη Μονή Κουτλουμουσίου. Κατά την αναχώρησή μας βλέπουμε με τον αδελφό μου

τον Βασίλη κάτι ωραία μελισσόσυκα σε μια συκιά (πολύ νόστιμα σύκα) και τρέχουμε να κόψουμε μερικά. Ο πατέρας αντιλαμβάνεται την πρόθεσή μας και μας φωνάζει κοντά του. Συγχρόνως ο μοναχός που μας κατευόδωνε αντιλαμβάνεται την επιθυμία μας και τρέχει να μας γεμίσει ένα μικρό καλαθάκι και ευγενικά μας προτρέπει να τα πάρουμε για το δρόμο. Ο πατέρας αρνείται το δώρο παίρνει μόνο δύο σύκα για το Βασίλη και μένα, ευχαριστεί το μοναχό και συνεχίζουμε το δρόμο μας. Μετά από λίγα μέτρα δίνει από ένα σύκο στον καθένα μας και μας λέει: «Είναι Σεπτέμβριος, τα σύκα είναι λιγοστά, αλλά τροφή και φρούτο συγχρόνως για τον μοναχό. Εμείς σε δυο τρεις μέρες θα μπορούμε να φάμε όσα θέλουμε. Στην Καλαμάτα θα είμαστε». Ο πατέρας με την συμπεριφορά του και τα λόγια του μας έδωσε πολλαπλό μήνυμα που το θυμόμαστε ακόμα.

Ο πατέρας πάντα με ευγένεια απέφευγε τα δώρα αλλά συγχρόνως διαπίστωνε τις ανάγκες της Μονής, τις σημείωνε σε ένα μικρό σημειωματάριο που διατηρούσε στην αριστερή τσέπη στο αντερί του μαζί με την Καινή Διαθήκη και σε τακτό χρονικό διάστημα εκάλυπτε τις ανάγκες στέλνοντας βιβλία, χρήματα, λάδι και άλλα υλικά απαραίτητα. Θυμάμαι μας έλεγε «έχετε σκεφθή πόσο καφέ η πόσα λουκούμια, τα απλούστερα χρειάζεται μία Μονή; Είναι δυνατόν τα έξοδα φιλοξενίας τόσων προσκυνητών να καλυφθούν από το κερί;».

Αναπολώ το προσκύνημα στο περιβόλι της Παναγίας. Στο θησαυροφυλάκιο του Ουρανού στη γη, σε αυτό το εργαστήριο της Αγιότητας όπου ουρανοδρόμοι γέροντες, γνήσιες εικόνες του Κυρίου μας, τεκμηριώνουν τα μεγάλα κατορθώματα

της πίστεως και της ασκητικής ζωής. Ο λόγος της θεοειδούς εμπειρίας ζωντανός, βιωματικός στις θλίψεις, τον πόνο και την αυτοθυσία «πηγή ύδατος αλλομένου εις ζωήν αιώνιον», δίνει δύναμη, θείο ζήλο, βοήθεια στον πνευματικό αγώνα και απάντηση στα σύγχρονα ερωτηματικά.

Στην περίβλεπτο αυτή ακρόπολη της Ορθοδοξίας, που είναι ο διδάσκαλος της ευσέβειας της παιδείας και η θεοφύλακτος κιβωτός της μοναχικής πολιτείας και παιδείας. Σε αυτή την παλαιόστρα ασκητών χιλιάδες μοναχοί ασκούνται τον καλλιστέφανο αγώνα της πνευματικής χριστιανικής ζωής και τελειώσεως διαχρονικά. Το Άγιο Όρος είναι ιερό προσκύνημα μας έλεγε ο πατέρας, είναι η κλίμαξ του Ιακώβ διά της οποίας ο άνθρωπος αγωνιζόμενος τον καλλίνικο αγώνα της μοναχικής ζωής και της Ορθοδοξίας ανέρχεται από τη γή στους ουρανούς. Κατάφεραν οι γέροντες και νίκησαν ένδοξο νίκη τη νίκη του πνεύματος κατά της σαρκός με πίστη και αγάπη, με ελπίδα και αυταπάρνηση με τη σημαία του σταυρού. Θυμάμαι πάντα μας ρωτούσε πόσους Σταυρούς έχει ο μοναχός. Εμείς απαντούσαμε ότι ο μοναχός με πλήρη την αμφίεση του έχει 134 σταυρούς. Ξεχάσατε μας έλεγε και το τριακοσάρι του το κομποσκοίνι που έχει 2.700 σταυρούς.

Και συνέχιζε: ο μοναχός είναι ζωσμένος με χιλιάδες Σταυρούς και στο περιβόλι της Παναγίας δεσπόζει ο Σταυρός «ο φύλαξ πάσης της Οικουμένης, το βίωμα, το όπλο και ο πλούτος του μοναχού». Τα άγια χρώματα του έχουν καθαγιαστεί, γιατί είναι ζυμωμένα με το μαρτυρικό αίμα και των ιδρώτα των Οσίων, οι οποίοι σαν αστέρες ολόφωτοι διέχυσαν το φως της Ορθοδόξου αληθείας και διέλυσαν τα νέφη της πλάνης και της αμαρτίας. Στις Ιερές αυτές Μονές που ιδρύθηκαν στους απόρρωγους βράχους του γηραιού και άκαμπτου Άθω διετηρήθη η Εκκλησιαστική τάξη, οι Ορθόδοξες παραδόσεις, τα Ιερά κειμήλια του Έθνους μας αλλά και η Ελληνική σοφία και παιδεία.

Όταν επισκεπτόμεθα το περιβόλι της Παναγίας η ψυχή μας αγάλλεται και χαίρει. Γονατίζουμε στα λείψανα των Αγίων, τα προσκυνήματα και τις Μονές, θαμπωμένοι από τη μεγαλωσύνη, το ιερό κάλλος και τη δόξα των οσιομαρτύρων που κοσμούν το πάνθεο της Εκκλησίας μας. Από εκεί και πάλι θα αναλάμψουν νέοι Άγιοι, Απόστολοι, Όσιοι και θεόφρονες κήρυκες των θείων και ζωογόνων διδασκαλιών του Ευαγγελίου μας για την πνευματική ανάταξη και Ανάσταση του σύγχρονου χειμαζόμενου ανθρώπου.

Σήμερα, εάν δεν βλέπουμε θαυματουργούς οσίους στο Άγιο Όρος δεν πρέπει να μας καταλαμβάνη η αμφιβολία και η απιστία ότι δεν υπάρχουν. Οπωσδήποτε στα ευαγή σκηνώματα του Αγίου Όρους μονάζουν άγιοι, μοναχοί, οι οποίοι δεν προβάλλουν και δεν δημοσιοποιούν τις αρετές τους, αλλά «εργάζονται ευαγγελικώς εν τω

κρυπτή, απεκδεχόμενοι την εν τω φανερώ απόδοσιν».

Με θαυμασμό πίστη και ευσέβεια προσεγγίζουμε κάθε φορά που επισκεπτόμαστε την κοιτίδα της Ορθοδοξίας και ζητούμε τη χάρη και την ευλογία «μεσιτεία της Υπερευλογημένης Δεσποίνης ημών Θεοτόκου». Εκεί βιώνουμε από κοντά τους κόπους, τους μόχθους και τους πνευματικούς αγώνες που καταβάλλουν οι ασκούμενοι Θείοι πατέρες για την σωτηρία μας και για να παραμένει ο ιερός τούτος τόπος έπαλξη της Ορθοδοξίας.

Οι ευλογημένοι, πατέρες σαν γενναίοι στρατιώτες του Χριστού ακατάπαυστα ημέρα και νύκτα προσεύχονται για τη σωτηρία τη δική μας στο Θεό και την Υπεραγία Θεοτόκο με καθημερινές ιερουργίες, αγρυπνίες και αδιαλείπτους προσευχές και με δέουσα ευλάβεια.

Αυτοί είναι οι Αγιορείτες μοναχοί χωρισμένοι από όλα και συναρμοσμένοι με όλα. Αγκαλιάζουν όλο τον κόσμο και είναι συμπαραστάτες στους αγώνες μας και αλείπτες αυτών που αγωνίζονται κατά του εωσφόρου και των παθών του κόσμου. Δικαιολογημένα ο πατέρας χαρακτήριζε το Αγιώνυμο Όρος «επίγειο παράδεισο» και εκαυχάτο για την «Αθωμανία του». Μας μιλούσε ώρες ατέλειωτες για τον Γέροντα Αρσένιο τον σπηλαιώτη και τον συνασκητή του Γέροντα Ιωσήφ τον ησυχαστή, και τόσες άλλες Άγιες μορφές Αγιορειτών μοναχών. Ευγνωμονούσε τον Θεό που τον αξίωσε να γνωρίσει και να εξομολογηθεί στους μακαριστούς Αγίους μοναχούς των ημερών μας π. Παΐσιο και π. Πορφύριο. Ιδιαίτερη εντύπωση μας προκαλούσε η διήγησή του και η αναφορά του στους γυμνούς Αγιορείτες ασκητές. Ζουν με εξαντλητική άσκησι και διακόνημα την αδιάλειπτο προσευχή για όλο τον κόσμο. Η χάρη του Θεού διαχέεται πλούσια στα σώματα και τις ψυχές τους. Διαβιώνουν άοικοι και γυμνοί και αόρατοι από τους οφθαλμούς των ανθρώπων. Σχολίαζε με έμφαση τις κατανυκτικές αγρυπνίες, τις αγγελικές ψαλμωδίες και τις ψυχωφελείς αναγνώσεις των ευλογημένων γερόντων. Τα πάντα ξεχειλίζουν από μία άρρητο ευωδία και το κλίμα κατάλληλο για στηρίγματα στον πνευματικό μας αγώνα ζητώντας τις πρεσβείες των αγίων γερόντων στους άφιλους και άπονους καιρούς της πνευματικής ξηρασίας.

Ήταν «βαθειά φιλομόναχος», ευλαβείτο τους μοναχούς και συχνά τόνιζε τις ανάγκες που έχουν και τη βοήθειά μας που χρειάζονται για να ανταποκρίνονται στον πνευματικό τους αγώνα και τις ολονύκτιες προσευχές που κάνουν για μας τους αμαρτωλούς και ανάξιους. Γιατί είναι διπλή και καθαρή η αγάπη στην καρδιά τους, για το Θεό και τον άνθρωπο, βλέποντας τον άνθρωπο σαν εικόνα Θεού. Απλοί καταδεκτικοί, ταπεινοί θεοκίνητοι μύσται των ουρανίων με ένα ουράνιο χαμόγελο αποπνέουν τη χάρη του παραδείσου. Ιδιαίτερα στους σύγχρονους αυχηρούς και δυσχειμέρους καιρούς «ως δρόσος Αερμών» γίνονται όαση

πνευματικής ευεξίας και εύωδίας για την πνευματική ενίσχυση και διαφώτισή μας.

Αναπολώ με δέος τις δύσκολες στιγμές που αντιμετωπίζαμε σε περιπτώσεις σεισμών (και έχουμε πολλούς στη Μεσσηνία) και ακραίων καιρικών συνθηκών. Τρέχαμε όλοι φοβισμένοι στο εικονοστάσι και αναζητούσαμε τον Κύριό μας «καταφυγή και ρύστη μας». Τότε ο πατέρας μας αγκάλιαζε «ως η όρνις επισυνάγει τα νοσσία εαυτής υπό τας πτέρυγας»(Ματθ.23,37) μας μιλούσε για τη δύναμη της προσευχής τεκμηριώνοντας τις θέσεις του με αναφορές από το συναξάριο μοναχών και Αγίων και επισφράγιζε τις παραινέσεις του με τη διαβεβαίωση «μην ανησυχείτε αυτή την στιγμή εκατοντάδες μοναχών στο Άγιο Όρος και σε άλλες Μονές προσεύχονται για τη σωτηρία μας». Επεσημείωνε την αγάπη των μοναχών για μας που είναι η ουσία και η ζωή της χριστιανικής ζωής: «χωρίς αγάπη κανείς δεν θα ίδη τον Θεό που είναι η αυτοαγάπη. Ο Θεός αγάπη έστι και ο μένων εν τη αγάπη, εν τω Θεώ μένει και ο Θεός εν αυτώ».

Τα λόγια του ήταν βάλαμο στις ψυχές μας και μετά από μία προσευχή και δέηση του πατέρα αποσυρόμαστε για τη συνέχιση της μελέτης η άλλης ενασχολήσεώς μας με θάρρος και αισιοδοξία.

Για τον πατέρα όμως τώρα άρχιζε η έρευνα και ανησυχία. Έβγαινε στην ταράτσα του σπιτιού. Κάποιο καταχείμωνο μετά από δυνατούς βοριάδες, που είχαν κρατήσει ημέρες, γυρνούσαμε με τον πατέρα μετά τον καθιερωμένο έλεγχο από την εκκλησία και πηγαίναμε στο σπίτι του θείου Γιάννη του Μωρογιώργα (κατασκευαστής κατοικιών) για να τον ενημερώση ο πατέρας για δυο κεραμίδια που είχαν φύγει στο άκρο της νότιας στέγης της εκκλησίας. Ο θείος πριν ακόμη ολοκληρώση τα λόγια του ο πατέρας για τη βλάβη της εκκλησίας, επειδή είχε ελέγξει τη στέγη του σπιτιού μας - κατά παράκληση της μητέρας - και με ύφος όχι και τόσο ευγενικό λέει στον πατέρα: «Παπαγιάννη δεν κοιτάς το σπίτι σου που έχουν φύγει δυο κεραμίδια και εάν συνεχισθή και σήμερα ο αέρας θα φύγη όλη η σκεπή, γιατί είναι δετά τα κεραμίδια του σπιτιού σου και τα παιδιά σου θα μείνουν στο δρόμο; Η εκκλησία δεν έχει κανένα πρόβλημα. Είναι χτιστά και τα συγκεκριμένα κεραμίδια είναι στην άκρη». Ο πατέρας είχε έτοιμη την απάντηση: «Γιάννη μου, πρώτα την εκκλησία μας και οι Άγιοι Θεόδωροι δεν θα επιτρέψουν να πάθουμε κανένα κακό».

Ανατρέχοντας στα αρχεία και το ημερολόγιο του πατέρα, διαπιστώνω ότι είχε μία τακτική αλληλογραφία με μοναχούς ιδίως του Αγίου Όρους. Επισημαίνω ότι τα Αρφαρά είχαν μία παράδοση μοναχισμού με τους αδελφούς Κάρτσωνα και τον Γαβριήλ Κατσαμπάνη στη σκήτη της Αγίας Άννης. Από αποδείξεις, παραγγελίες και επιστολές ανεπιφύλακτα μπορώ να πώ, ότι το γραφείο του ήταν ένα αρχονταρίκι για παραγγελίες αγίων εικόνων, λιβανιού και γενικότερα κάθε βοήθειας για τις

Ιερές Μονές. Θυμάμαι, όταν ο μακαριστός γέροντας π. Συμεών μας επισκεπτόταν, το σπίτι μας γινόταν ορθόδοξο κέντρο και άνθρωποι από όλη την Μεσσηνία ήθελαν να τον γνωρίσουν, να πάρουν ευχή, να εξομολογηθούν και να παραλάβουν εικόνες από τον αγιογραφικό οίκο των Καρτσωναίων που η φήμη του είχε ξεπεράσει τα Ελληνικά σύνορα.

Ο πατέρας είχε φροντίσει και είχε ενημερώσει όσους δεν τον ήξεραν για τη λαμπρή και χριστοφιλή βιοτή του Αγιορείτου θεοδίδακτου γέροντα της αγάπης και της προσευχής π. Συμεών. Η κάθε ομιλία και προτροπή του ήταν χαριτωμένη και ζυμωμένη με πνευματική γλυκύτητα. Πάντα μιλούσε για τη δύναμη της προσευχής και οι λόγοι του ήταν δοχείο ακένωτο χαράς και χάριτος. Σαν μυρίνοα άνθη ωδήγησαν και κατηύθυναν πολλούς συμπατριώτες μου στον πνευματικό κήπο της Εκκλησίας του Θεού.

Ο υπερασκητικός τρόπος της ζωής του, η προσευχή, η λιτή διατροφή, η σωφροσύνη, η αγάπη, η ταπείνωση και η αφιλοχρηματία του ήταν θεία και ζωοποιός παρέμβαση στην ψυχή και την καρδιά των συμπατριωτών μου τα δύσκολα εκείνα χρόνια.

Ο π. Συμεών είχε ιδιαίτερη αγάπη και εκτίμηση στον πατέρα, όπως διαφαίνεται στις επιστολές του και κατά τη συνάντησή τους στο Άγιο Όρος ή στα Αρφαρά. Το ίδιο ίσχυε και για τον πατέρα, διαφορετικά δεν εξηγείται, γιατί ο τότε Μητροπολίτης μακαριστός Χρυσόστομος ζητούσε την παρέμβαση του πατέρα για να πεισθή ο π. Συμεών να εγκαταλείψει το Άγιο Όρος και να αναλάβει να επανδρώσει ως ηγούμενος την Ιερά Μονή του Βουλκάνου. Θεωρώ ιδιαίτερη ευλογία τη γνωριμία μου με τον άγιο αυτό μοναχό που ξεδίπλωσε πτυχές της ζωής μου και έδωσε συμβουλές και κατευθύνσεις στις ανησυχίες μου.

Επίσκεψη Θεού θεωρούσε ο πατέρας την παρουσία του π. Συμεών στο σπίτι μας. Μας επανελάμβανε ότι κατά την ημέρα της εκδημίας του για την άληκτο ζωή δεκάδες μοναχών παρευρέθηκαν στην εξόδιο ακολουθία του. Έλεγε θα στερηθούμε τώρα των αγιοπνευματικών του συνάξεων στο σπίτι μας, αλλά θα μας σκεπάζει όλους με τις προσευχές του, διότι τώρα αυλίζεται και προσεύχεται μετά των αγγέλων.

Πηγή: Ελευθέριος Ιωάν. Παπανικολάου - Ιωάννης Έλ. Παπανικολάου [Ιατροί Χειρουργοί], π. Ιωάννης Παν. Παπανικολάου· παπά-Γιάννης Ιερέυς - Διδάσκαλος 1911 - 1987· 70 χρόνια μετά την χειροτονία του εις Ιερέα, Αρφαρά Μεσσηνίας 2009.

<http://bit.ly/12lsMsg>